

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 orakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1908. JANUÁR 4.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 3. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.—
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mítással díjazás szerint

Az önálló bank.

Kassa, január 3.

Két nap előtt az osztrák-magyar bank rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy úgy a magyar, mint az osztrák kormányánál, a lejárt bankszabadság meghosszabbítását fogja kérni. Nem véletlen műve, hogy az újévi beszédekben, Wekerle és Kossuth határozott hangon nyilatkozott a bankkérdésről. Kossuth Ferenc szava teljesen fedi a függetlenségi nagy többségben kifejeződött álláspontot s minden kétséget kizáróan beigéri a bank önállóságot. Wekerle nyilatkozata, ha kissé tartózkodóbb is, teljesen világos. A miniszterelnök, akiről köztudomású, hogy az önálló bank felállításával szemben ez időszert bizonyos pénzügyi aggodalmakat táplál, érett és megfontolt nyilatkozatából ítélve, azon lesz, hogy aggodalmait tehetségének latbavetésével eloszlassa és legyőzze a netán jelentkező nehézségeket.

A koaleált pártok között bizonyos, hogy a többségben levő függetlenségi párt egymaga is keresztül viheti az önálló nemzeti bankot. Egy ilyen nagy horderejű gazdasági reform, azonban nem lehet pusztán egy politikai párt erőpróbája, a dolog természete már úgy kívánja, hogy az önálló banklétesítésében az összes pártok, az egész nemzet osztatlanul közreműködjen. Csak így biztosítható a bank zavartalan prosperálása.

Nemrég a konzervatív 67-es politikusok ridegen elzárkóztak még a gondolatától is a bankönállóságnak. A közös bank működéséhez hozzá-nőtt vezető pénzügyészeink is a közelmúltban ellene voltak a sarkalatos függetlenségi ideálnak, mely idegen befolyástól mentes nemzeti jegybank létesítést követelte. Az újabb politikai irányzat azonban határozottan a dogmák eleinek tompításával járt. Le kellett térni a 67-es politikának is a dogmaszerűen vallott közös bank álláspontjáról, mint ahogy a függetlenségi párt, a gyakorlati politika parancsának engedelmességgel, több tekintetben szintén engedett a merev dogmatizmusból. A kölcsönös közeledés tette lehetővé, hogy a közönség hivei között is mind terjedőben van az önálló bank eszméje s nem fog senkit sem meglepni, ha a kért bankszabadságot az osztrák-magyar bank el

nem nyeri és a magyar gazdasági faktorok teljes erővel hozzájárulnak az önálló nemzeti bank gyors létesítéséhez.

Kossuth Ferenc már a kiegyezési tárgyalások folyamán biztosította e tekintetben az ország szabad elhatározását. Ma hálás szívvel kell a beteg államférfiura gondolnunk, aki valóban a történet lapjai számára dolgozik, amidőn a nemzet óhajításait egymásután a valóság derűs révébe vezeti.

Vidéki irodalmi lapok.

Csak ezt ne!

A kassai sajtóban lágy hárfazengzet gyanánt pendült meg egy jámbor óhajítás, mely bátortalanul félénken erősbödő visszhangra lelt ábrándos és reményteljes keblekben. A téma az, hogy teremtünk egy irodalmi újságot, mely köré a vidéki írók gárdája, mint egy zászló alá tömörülhet és amely nemcsak a zászló szerepét legyen hivatva betölteni, hanem élesszavu harsona is legyen. Kürtölje világgá a vidéki írók nevét, műveit, alkotásait, terjessze az irodalmat, és tegye lehetővé a vidéki írók érvényesülését, stb. Ez nagyjából és általánosságban egy ilyenfajta lapnak a feladatköre, és bizonyára ezek a céljai a kassai tervezgetőknek is.

Az ilyen testetlen ábrándhoz voltaképpen hozzá sem szólnánk, ha nem olyan formában igyekeznék testet ölteni, mint ahogy azt a jelen esetben tapasztalhatjuk, mert hát a Kazinczy-kör anyagi támogatását akarja igénybe venni ahhoz, hogy egy jól kifejlődött kis torzszülött képében napvilágot lásson. Korántse tessék azt hinni, hogy elfogultak vagyunk, vagy előítélet nyügi le véleményünket, hogy már jóelőre torzszülöttnék csufoljuk a még meg sem született szegény terv magzatot. De hát ez a kérdés olyan tiszta dolog, hogy már ma is bátran meg lehet kockáztatni a vidéki irodalmi lapról az előbb tett kijelentést.

Aki csak egy kissé törődik a magyar irodalommal, az előtt nem lehet ismeretlen az a sajtószűrés, mely az erősen kifejlett centralizmusban nyilvánul. Irodalmunk a fővárosban tenyészik és onnan ágazik szét szerte az országban. Valamire való írói vagy költői termék meg kell, hogy járja a fővárost, sőt annyira vagyunk, hogy az irodalmi alkotások erőpróbáját a fővárosi kritika nélkül nem is lehet hitelesnek és mérvadónak tekinteni.

Szépirodalmi, vagy tudományos írói művek, költői alkotások, szinpadai termékek mind a fővárosban kerülnek nyilvánosság elé, minthogy a hírlapirodalom terén is a fővárosi sajtó hang- és mérvadó az egész országban. Ez nem octroi, hanem természetes folyománya kulturális viszonyainknak és azért józan ember nem is igyekszik magát emancipálni alóla.

Nem feladatunk most azt fejtegetni, hogy ez a centrális vagy pedig a decentralizált rendszer üdvösebb-e, de ha valaki már küzdeni akarna is a centralizáció ellen, az sem tarthatná célravezető és alkalmas fegyvernek egy ilyen vidéki irodalmi lap alapítását. Mert hiszen, — legyünk őszinték — egy nyomtatott betűkkel megtöltött füzet nem lesz még irodalmivá az által, hogy annak címezik, ahhoz emberek kellene — írók, akiknek neve és irodalmi multja (és jelene is) van. Ilyen elemek garantálhatják egy lapnak irodalmi jellegét és a decentralizáló törekvés komolyságát. Minden egyéb terv és próbálkozás azonban nem egyéb hazafyverayzmusnál és csak azt célozza, hogy az irodalmi izlés nivója alatt álló alkotások becsempésződjenek az irodalom körébe, könnyen hívó emberek megtévesztésére. Sőt még az „írók“-ra is rossz hatással van, mert módot és lehetőséget nyújtván a kritikán alóli munkák megjelenésére, csak táplálja ama gyakran fixa ideává vált hittiket, hogy ők írók.

Egyébként a tapasztalat azt mutatja, hogy a fővárosban megjelent pusztán irodalmi lapok sem tudtak boldogulni, ha még oly kitűnően voltak is szerkesztve és még oly neves munkatársakkal is dicsekedhettek. Egymásután érte kudarc az efajta kísérleteket. Megizmosodni csak egy-két irodalmi lap tudott, de ezeket is más egyéb tényező tartották meg életben, mint tisztán az irodalom pártolása. Mit remélhetünk hát akkor egy obskurus vidéki irodalmi lapocskától?

Nem is lehet ez ma másként, mikor az irodalom majenem teljesen felszivódott a zsurnalizmusba. Legnevesebb íróink is húzódoznak az irodalmi lapoktól és szellemi termékeiket a napilapoknál helyezik el, melyek útján könnyebben férnek a nagyközönséghez és amelyek jobban honorálják az írókat. A közönség itt keresi az írókat és a lapkiadók is szívesen látják őket lapuk hasábjain.

És ez a körülmény még azt az egy szempontot is kiküszöböli, mely plauzibilissé tehetné esetleg a szóban forgó irodalmi lap kérdését. Ez a könnyebb érvényesülés szempontja. De hát lehet vajjon efelől panasz? A napilapok rengetege annyit teret és alkalmat nyújt az érvényesülésre, hogy szinte sok is a jóból és gyakran már a jóság rovására is megy a tulságos sok „érvényesülési“ alkalom.

Ezért nemcsak hogy nem tartjuk pártolásra méltónak a vidéki irodalmi lap eszméjét, de egyenesen helytelenítjük is. A mai viszonyok között észrevétlenül maradt „írók“ csak maradjanak nyugton, csendes észrevétlenségben és szöjjék ábrándjaikat az érvényesülésről, melynek útját szegi az irigy világ. Az egész világ, — mert hisz bizonyára ennyire rug azoknak a száma, akik összeesküdtek ellenük, hogy meggátolják a halhatatlanságba jutásukat. — Egy Hazafy Veray János még megjárta, de lsten őrizzen meg attól, hogy elszaporodjék a fajtája!

(—r.)

Hóviharok mindenfelé.

Vonatkésések az egész vonalon.

A tél is meghozza a maga gyümölcseit, melyek kéréseket pontossággal érlelőnek meg akkorára, mikor legnagyobb a hó. Ez a fanyar gyümölcs vonatkésések, mely keserű boszusággá változtatja át az utazás kellemetességeit.

A jól fűtött vasuti kocsiból vígan nézi a pasasér a téli tájakat, míg egyszerre csak éles füttyöt hall és erős zökkenés után azt tapasztalja, hogy a tájak sem rohannak és ő is áll a vonattal együtt, mely büszke hordozója volt eddig ügyes-bajos utasainak.

A száguldó rohanást most a türelmes várakozás váltja fel, sőt az sem segít a bajon, ha valaki elvesztvén türelmét toporzékolni kezd. A nyílt pályán meredező hótör-laszok fehér tömege, sötét gonddal tölti el a megrekedt utasokat.

Az ezerféle életviszonyokba, melyek egy rövidebb hosszabb útra a vasuti kupé fülkéibe internálódnak, zavarólag szól belé a téli utazás réme: A vonatkésések. A káros és kellemetlen késedelemmel szemben tehetetlenül áll az ember és érdekes megfigy-lésekre lehet egy ilyen a hóban megrekedt vonaton szert tenni. Izgága utasok hangos panaszzavakban fakadnak ki, amely természetesen ki máskor zudulhatna, mint az ál-lamra.

Hja az állam az oka mindennek, még a hófúvásnak is. Erről aztán a politikára kerül a sor és élénk eszmecsere fejlődik ki, melynek az a vége, hogy a hófúvásnak egyedüli oka: a koalíció. Kedélyesebb uta-sok előkerítik a kártyapaklit és folyik vígan az alsós.

A pályán ezalatt erősen dolgoznak, hogy szabadddá tegyék az utat, ami ha végre nehezen sikerül, megindulhat a ma-sina a legközelebbi hótör-laszig.

A kassa—budapesti vonalon nagy for-galmi akadályokat okozott a hófúvás. Mező-keresztes, Mezőnyárad és Emőd között óriási hótör-laszok temették el a pályát, úgy hogy a Bpest felől jövő vonatok órákig vesztegeltek. A pálya szabadddá tételén 300 munkás dolgozott, de a munka folyton tart, mert a rettenetes szélvihar újból és újból betemeti a vonalat hóval, úgy hogy a teg-nap esti 1/8 órai gyorsvonatot, mely Kas-sára csak éjfélt után 2 órakerkezett meg, négy mozdony birta csak kivonszolni a hó-tömegeből. A reggel 5 órai gyorsvonat pedig még délelőtt sem jött be a kassai állomásra.

A vonatkésések persze nagy zavart okoznak a postai forgalomban is. A fővá-rosi esti lapok reggel nem jelentek meg itt Kassán és valószínű, hogy a reggeli lapo-kat sem kapjuk meg a rendes időben.

Egy milliárdos leány esküvője.

Kéthetes nászünnepek.

A Széchenyi-Wanderbilt nász.

A közelgő Széchenyi—Wanderbilt-nász iránt kivételes mértékben érdeklődnek az amerikaiak, bár náluk az ilyesmi nem a ritkaságok közül való. A newyorki lapok a legkimerítőbb közleményekben tudósítják olvasóikat, hogy miként fog ez az esküvő végbemenni. Azok a boldogok, akik meghívót kaptak, részesei lesznek sok látvá-nyosságnak. A meghívók alakra nézve nem különböznek a rendesektől, csak a kivitellük díszesebb. Külön meghívók szólnak az egyházi szertartásnál való megjelenéshez, egyeseknek számozott helyeket is tartanak fenn a templomban, vannak továbbá rész-

vételi jegyek a lakodalmi ünnepekhez. Minden meghívóhoz mellékeltek egy név-jegyszerű kis kartonlapot, amelyen az új házaspár jövődől tartózkodási helyének pontos címe olvasható. A menyasszony ke-lengyéinek és a nászajándékoknak megte-kintéséhez is kell majd meghívót felmutatni, mert a család nem akarja követni azt a szokást, hogy abban az épületrészben, ahol a tárgyak közszemlére lesznek téve, detek-tívek őrködjenek a kiállított holmokra. A nászajándék és a kelengye értéke még hoz-závetőleg sem határozható meg. Milliós számadatokról beszélnek a hírek és joggal.

A mátkapár tiszteletére rendezendő ünnepek időtartamát két hétre tervezik. A menyasszony a szülői házában dinert fog adni barátainak, akik neki a nagy napon segídenek. A vőlegény is lakomát rendez a vőfélyeknek. Mind a két helyen fejedelmi ajándékokkal részesülnek a résztvevők. (A férfiak rendszeresen keztűt és nyakkendőt szoktak kapni, de hogy itt nem így lesz, az magától értetődik). Az esküvőt megelőző napon „főpróbát” rendeznek a tem-plomban, hogy a felvonulások mentül fénye-sebben sikerüljenek. A főpróbán kijelölik minden résztvevőnek a helyét, majd este számos terített lakoma lesz. Az esküvőn tündériesen kivilágítják a templomot. Az orgonista a násznép bevonulásánál a „Trisztán és Izolda” második felvonását játssza. (Ez általános szokás Amerikában az előkelőbb menyegzőkön). Amikor a menyasszony az előcsarnokba ér, hirtelen elhalgat a zene, amikor pedig az oltár előtt elhelyezkedik, a kórus a „Lohengrin” nászdalát énekli. Megjelenik egy rokokó öltözékes apród és virágos kosárban hozza a menyasszony gyűrűjét. A többi esemény nem különbözik a rendestől. A szertartások végeztével felhangzik Mendelssohn „Szent-ivány éji álom”-jának nászindulója, amelynek hangjainál lassan megindul a menet kifelé.

TÁVIRAT — TELEFON.

Wekerle a királynál.

Budapest, jan. 2.

Wekerle Sándor dr. miniszterel-nök ma délután Bécsbe utazik Ó Felségéhez kihallgatásra. A minisz-terelnök ez alkalommal adja át az újévi üdvözlőket s egyben jelentést tesz a delegációk folytatásának határ-idejéről is.

Bomba az utcán.

Barcelona, jan. 3.

Tegnap a város fő-utcáján egy dinamitbombát találtak, amelyet azon-ban a hatóságnak sikerült eltávolítatnia, még mielőtt a bomba felrob-banhatott volna.

Hófúvások.

Budapest, jan. 3.

Az óriási hófúvások következté-ben a zsolnai és sátoraljai vonalakon a forgalmat csak óriási késésekkel tudják lebonyolítani. A vasutak vez-etőségei intézkedtek az akadályok sürgős elhárítása iránt.

Sztrájk egy szerkesztőségben.

Budapest, jan. 3.

A „Független Magyarország” szerkesztőségének összes tagjai 1908.

évi január hó 1-ére bejelentették a sztrájkot, mert előző havi fizetésüket nem kapták meg. A laptulajdonosok-nak sikerült ma a sztrájkoló hirlap-írókkal egyezsége jutni.

A közönséghez.

Január 1-én új előfizetést nyi-tunk lapunkra A *negyedik évfolyam* sodrába evezünk belé. Három évi küzdelmes, fáradtságos munkában megedzett karral fogjuk a *Naplót* tovább vezetni a sokféle — és oly sokszor ellenséges — áramlatok között.

E három év más hattal is felér, mert hiszen a háborús évek kettőt számlálnak. És e három év alatt mi nem is egy harcot küzdöttünk végig.

Az első nagy harcunkat akkor vívtuk meg, mikor a közönség fi-gyelmét és rokonszenvét igyekeztünk megnyerni, szorgalmas munkával, lel-kiismeretes törekvéssel. *Nagy küzdelem volt — de eredményes.* És az eredmény, teljesen a miénk.

Egy másik harcban — a nemzet-harcában — lelkesedéssel és elszánt bátorsággal vívtuk meg a dicsőség-teljes tusákat, *nem a magunk jóvoltáért, de a nemzeti ügy diadaláért.* Ebből a szép küzdelemből csak a harc fáradalmi jutottak — osztály-részünkül.

És harcolunk tovább is, mert hi-szen mi más az újságíró tevékeny-sége, mint folytonos küzdelem az: *igazságért.*

Sokszor hevül izzásig a tollunk, mikor az igazság védelmében a szen-vedély tüzebe mártjuk, de azért so-hasem volt még pusztító tűzveszede-lem üszke, mert *ez a tűz az eszmék tisztító tüze, mely alkot és nem rombol.*

Sokszor csaptak mellettünk ma-gasra a szenvedély hullámai, de mér-sékletünk és a közönség rokonszenve mindég a felszínen tartották a *Napló* előretörő sajkáját.

Ezekre az erőkre támaszkodunk tovább is, melyekhez segítőársul *három év küzdelmeiben leszűrődött ta-pasztalataink és megállapodott elveink csatlakoznak.*

Igy bátor önérzettel és önbiza-lomba vetett reménységgel ajánljuk a közönség szeretetébe a *Napló* negyedik évfolyamát!

A *Napló* független politikai napilap kiadóhivatala 1908. év január 1-től előfize-tést nyit.

Előfizetés:

Kassán:	Vidéken:
Egy évre 14 K.	Egy évre 20 K.
Fél „ 7 „	Fél évre 10 „

NAPLÓ

független politikai napilap
kiadóhivatala.

UJDONSAGOK

Elhunyt tanítónő. Göntér Jolán, volt állami tanítónő 21 éves korában elhunyt. Göntér Gábor, községi tanító leányát gyászoija, a fiatalon elhunytban.

Szilveszter est Abaujszántón. Tudósítónk írja: Az abaujszántói ált. nőegylet múlt hónap 31-én táncos egybekötött theatestélyt rendezett, mely minden tekintetben fényesen sikerült. Hogy is ne sikerült volna, mikor dr. Maternvi Janosné elnök, Csajka Józsefné és dr. Sarló Vendelné dirigálása mellett dr. Boros Dezsőné, dr. Liskay Józsefné, Boros Böske, Czékus Ella, Czinger Ilon, Kirchhoffer Nata és Sarló Irénke a legbájosabb és legkedvesebb asszonyok és leányok fáradhatatlanul árulgatták és kínálgatták a legfinomabb ételeket és italokat. Hogy is ne lett volna szilaj jókedv, mikor a vendégszeretetről híres Csajka József volt a borgezda, ki a város leghiresebb pincéiből összehordott kifogyhatatlan palackokból csak úgy kínálgatta a hegyaljai nektárt? Fogytak is az ételek és italok rettenetes módon, miközben a kiszolgáló mosolygó tündérek zsebei megteltek koronákkal. Általános derűt okozott dr. Liskay József kisorsolt szerencsemalaca is, melyet Fábian Ede nyert meg. Szilaj jókedvben maradt együtt a díszes társaság reggelig és csak azt sajnálta mindenki, hogy miért is volt olyan rettenetesen rövid ez az éjszaka.

Társadalmi zsur. A vasárnapi társadalmi zsur részletes műsora a következő: 1. a) Sullivan J. D.: „Csók dal”. — b) Hívők: Katinka grófnő operettből „A hercegnő megy esküvőre”-dal, éneklő: Kubinszky Lajosné urnó; — D'Alard „Faust”. Fantazie de Concert, hegedűn előadja ifj. Paksy József, zongorán kíséri: Küller J. Rudolf zene-tanár. A vasárnapi zsuron a háziasszonyoknak a tea kiosztásban a női gazdasági iskola bájos nővendékei segédkeznek.

Felolvasás a Kazinczy-körben. A kassai Kazinczy-kör ez évadbeli VII. felolvasó estélyét január hó 4-én, szombaton esti 6 órakor rendezi a megyeház nagytermében. Műsor: 1. Temetvény. Történelmi regé. Irta Zakariás Sándor. Felolvassa Fáy Flóra. 2. Vieuxtemps: Ballade et Polonaise. Hegedűn előadja Breuer Évi. Zongorán kíséri Koncz Böske. 3. A Tárcavölgyi Himnuszok. Felolvasás a műipartörténelem köréből, gazdag himnusz- és csipkegyűjtemény bemutatásával. Irta és előadja Zakariás Sándor. A Kazinczy-kör felolvasásai ingyenesek.

Sikkasztó őrmester. A kassai szekerész pótkeret hivatali helyiségében tegnap délután sikkasztás történt. Ruda Károly szekerészfőhadnagy, a pótkeret irodájának főnöke, amint ma reggel az irodába ment, íróasztalának egyik fiókját feltörve találta. Ebben a fiókban kincstári pénzt őrzött s a pénz közel 1500 koronára ért. A főhadnagy azonnal jelentést tett a betörésről a rendőrségnek és az illetékes katonai föltétes hatóságnak. A bűnügyi vizsgálat megállapította, hogy a betörő Kutschera Ferenc címzetes őrmester, aki tegnap este óta Kassáról eltűnt. Kutschera önként állott be a katonáékhoz, hol 23 éves koráig felvitte az őrmesterségig. Bécsi fiú, kereskedelmi iskolát végzett s intelligenciája juttatta be az irodai bizalmi állásba. Tegnap délután egyedül volt a hivatalos helyiségben. Az irodafőnök főhadnagy, valamint egy másik őrmester történetesen nem voltak a hivatalban. Kutschera ezt az alkalmat felhasználta a betörés végrehajtására. A fakazetta felső fedelét, melyben a főhadnagy pénzt őrzött, vésővel kivágta s az így nyert részen kiürítette a szekerény pénztartalmát. A kár megközelíti az 1500 koronát, a pontos összeget azonban a ma délután tartandó rovincsolás fogja megállapítani. A sikkasztó őrmester kézrekerítésére a rendőrség azonnal nagyszabású nyomozatot indított. A széfrózsa minden irányába telegrafáltak, hogy a menekülő bűnöst elfogják.

— Itt a ruha, hol a gazdája? Goldberger Ábrahám zsidó ma egy teljesen jó állapotban levő férfi öltönyt adott át a rendőrségnek. A ruhát egy suhanc hozta hozzá értékesítés végett, mikor azonban a fiut felelősségre vonta, az gyorsan elmene-kült. A rendőrség most keresi a ruha gazdáját.

— Kéménytűz. A Mészáros utca 48. számú házban tegnap délután kéménytűz támadt. A tűzoltóság gyorsan lokalizálta a tüzet, mielőtt nagyobb baj történhetett volna.

— Nem betörő, csak részeg. Tegnap este a Domokos téren cirkáló rendőr észre-vette, hogy egy férfi a Domokos zárda kő-falán átkapaszkodott az udvarra. A rendőr, betörőre gondolt s ezért fellármázta a csendes kolostort. El is fogták a gyanús férfit Matta István személyében. Kiderült, hogy nem volt bűnös szándéka, részeg volt, s mámorát a klostrom udvarán akarta kihe-verní. A rendőr természetesen a részeg embert eltávolította.

— A telefonálás új módja. Sok szó esett már arról, hogy a telefon-kagylók veszedelmes terjesztői a ragályos betegségeknek. Különösen a nyilvános távbeszélő állomások, kávéházak, irodák, szerkesztőségek, szóval nagyobb forgalmú telefonok mikrofonjai, azáltal, hogy ellenőrizhetetlenül mindenki igénybe veheti azokat, igen könnyen válhatnak terjesztőivé ragályos betegségeknek nem is szólva arról, hogy a nem tisztogatott telefon-kagyló sokszor bizony különben is undorító. Ezen a bajon igen egyszerűen segíthetünk. A m. kir. kereskedelmi muzeum newyorki levelezője, Zerkowitz Emil, ki néhány hétre hazajött Magyarországra, hozta a telefonozásnak új módját, mely megszünteti a ragályos veszedelmet. — Ugyanis, a telefonozásnál a felvevő kagylót (mikrofont) nem szájunkhoz szorítjuk, hanem mellényünkre, a mell tájé-kán és egyszerűen a levegőbe beszélünk. A hang rezgését mikrofon így is, sőt még jobban felveszi és továbbítja — nincs szükség tehát arra, hogy a bacillusoktól telt felvevő-kagylót szájunkhoz illesszük és így a ragályozás legnagyobb veszedelmének tegyük ki magunkat. — A telefonozásnak ez a módja leginkább az oly szerkezetű telefonoknál gyakorolható, amelyek nem a falra akaszt-vák, hanem kézbe vehető asztali készülékek és így a felvevő-kagylók könnyen a mell-hez szoríthatók. Mindenesetre nagy előny ez az érdekes újítás, mely érdemes arra, hogy a legszélesebb körben gyakorolják a telefo-nozók.

— A törzstiszti vizsgákat beszüntetik. A hadügyminiszter — mint Bécsből írják — elhatározta, hogy megszünteti a törzstiszti vizsgálatot. Eddig a századosnak, mielőtt kinevezték őrnaggyá, Bécsben katonai bizottság előtt vizsgálatot kellett ten-nie. E rendszer nem vált be, senki sem tudta, hogy mit kell tanulnia, ezért sok szükségtelet tanult s végül azt látta, hogy nem a tudás, de szerencsés véletlen segí-tette át a vizsgálaton s így módon sok ki-tűnő százados megbukott, míg a kevésbé érdemes, de szerencsés tisztet kinevezték őrnaggyá, minden évben háromszor hat hét alatt hatvan századosot vizsgáltak, e rövid idő alatt a bizottság nem bírt minden je-lentkezőt igazságosan megítélni. Ezért a hadügyminiszter a vizsgálatot megszüntette. Az új rend szerint a százados nem tesz többé elméleti törzstiszti vizsgálatot, hanem kinevezése előtt a hadtestparancsnok csak gyakorlati harcszerű vezetésben vizsgálza. A magyar és az osztrák honvédségnél a törzstiszti vizsgálat helyett néhány év előtt törzstiszti iskolát állítottak föl s a vizsgálat előtt tanítják a századosot. E rendszer kitű-nően bevált s azért a honvédségnél to-vábbra is megmarad.

— Megriadt betörő. Ma hajnalban a fő-utcai rendőrőrszem azt látta, hogy a Pallaghy Béla-féle drogueria vasredőnyét

egy férfi fessegeti. Felé szaladt, de a rendőr-csizmák zajára a betörő figyelmes lett és mielőtt a rendőr közelébe érhetett volna elmenekült. A betörő leszakította a redőny vaslakatját.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Pénteken: Mongodin ur felesége. (Bohózat.)

Szombaton: A varázskeringő. Operett.

Vasárnap: Délután: Bolond Istók. Este: A varázskeringő.

Hétfőn: délután leszállított helyárrakkal A gerolsteini nagyhercegnő. (Operette.) Este A varázskeringő.

Coulisset ur. Üres ház. Vontatott előadás. A színpadon többen vannak, mint a nézőtér. A színpadon legalább azon mulatnak, hogy a nézőtér mennyire nem mulat. Az első felvonás még csak valahogy ment, a másodiknál már a kevesek is szök-döstek, a harmadikat már a potyajegyesek sem várták be. Ez volt Coulisset ur, bohózat három felvonásban!

Varázskeringő premierje előtt. Holnap este, előreláthatólag zajos siker fogja kísérni a Varázskeringő bemutató előadását. Az idei évad operett ujdonságokban föltötte fogytékos volt, bizony már itt az ideje, hogy a reprizek sorát ujdonsággal fűszerezzék. Igaz ugyan, hogy a budapesti operett-piac termése is ez idén nagyon szegényes volt. A fővárosi színpadokon sorra buktak a bemutatott operettek, eddig az egy Varázskeringőt fogadta be a közönség kegye. Ez az operett aztán kárpótlást nyújt a hosszas várakozásért. Muzsikája elragadóan szép, az operett cselekménye pedig bohózatnak is beillik. A kassai Nemzeti Színház nagy sikert vár a Varázskeringőtől. Egymásután öt előadásban adják és pedig első három este béreltszűnetben, majd két estén bérletben. A női főszerepet Fráncit a bemutatón előadásban és másnap vasárnap Várad Margit játsza, vizkereszt ünnepe után Diósi Nusi következik a kitűnő szerepben. Az operett bemutató előadása iránt nagy az érdeklődés. Az első sorok zsölyeszéke, valamint a legtöbb páholy már elkelt.

Kerülő ut. Henry Bernstein új színműve a „Kerülő ut” legközelebb Kassán is színre kerül. A Bacarat és a Tolvaj nagy-hírű szerzőjének új darabja a budapesti Magyar Színházban óriási sikert aratott.

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszti urak FÉLÁRON szereketik be egyenruhájukat
LICHTIG LIPÓTNÁL
Kassa fő-utca 103.
Közös egyenruhakat átveszél honvédségi egyenruhákért.

Ma szombat este

A ROYAL vendéglőben

katonazenehangverseny.

Kezdeté 8 órakor.

Szabad bemenet.

ALAPITTATOTT: 1844-BEN

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁRA SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
::: (SAJÁT HÁZÁBAN.) :::A CS. ÉS KIR. SZAB. TRIESZTI
ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁR-
SASÁG (Assicurazioni Generali)
FŐÜGYNÖKSÉGE.Takarékbetétek könyvecskére vagy
cheque-számlára a legelőnyösebb
feltételek és visszafizetési módokat
mellett.

Váltók leszámítolása.

Kölcsönök váltóra, ingatlanokra és
értékpapírokra.

Értékpapírok vétele és eladása.

Szelvények, cheques beváltása és
beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalás bármely
külföldi városba csekély díj mellett.Értékpapírok, okmányok és éksze-
rek megőrzése.Tűz- és betörésmentes magán-
pénztárak (safe deposits.)**A KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

FŐ-UTCA 4. SZÁM.

Elfogad **BETÉTEKET** takarékkönyvecskére vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Áttalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek

- Sorsjegyek részletfizetésre. -

- Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeres
kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

KASSAI TAKARÉKEGYLET

Tagok száma 3900.

MINT SZÖVETKEZET.

Törzsbetétek száma 14300.

Vagyona: KÉT MILLIÓ korona.

FELHIVÁS!

A Kassai Takarékegylet mint szövetkezet ez év végével zárja le a hetedik (1903.) ötéves évtársulatot, melynek tagjai öt éven át eszközölt befizetéseiket az arra eső jövedelemmel együtt félmillió koronát meghaladó összeget készpénzben visszakapják. (Hét év alatt 2½ milliót fizettünk ki ilyképen takarékoskodó tagjainknak.)

1908. évi január hó 1-én megalakul a

XII. öt évre szóló évtársulat.Ebből az alkalomból felhívjuk Kassa város és vidéke minden lakosát, hogy belépési szándékát az intézetnél **(Fő-utca 67. sz. 1-ső em.)** mielőbb jelentse be, a hol törzsbetéti könyvet már most is válthat és kölcsönt is kaphat.

A szövetkezet tagja lehet mindenki és tetszés szerinti számban jegyezhet törzsbetéteket. Kiskorukat is felveszünk, ha a fizetési kötelezettséget önjogu személy vállalja.

Minden 5 éven keresztül minden egyes törzsbetételre hetenkint 1 koronát fizet a szövetkezet pénztárába. Fizethet azonban havonként, vagy több hétért egyszerre. Vidékiek postacheque-vel portómentesen fizethetnek. Az öt év elteltével a befizetett összegeket a törzsbetéteire eső jövedelemmel együtt mindenki visszakapja; visszakaphatja azonban az alapszabályokban megjelölt esetekben bármikor is.

Alapszabályszerű intézkedés történt újabban az iránt, hogy késedelem esetén befizető tagjaink késedelmi illeték (büntetési fillérek) fizetése alól mentesíthetők legyenek.

A szövetkezet tagjainak olcsó és kényelmesen visszafizethető kölcsönt ad bélyegmentes kötelezvényre jótállás, betáblázás vagy más fedezet mellett, ugyancsak tetszés szerinti részletekben való törlesztéses kölcsönöket is a legkedvezőbb feltételek mellett. Jótállók lehetnek nem tagok is.

Bővebb felvilágosítást adunk az intézet irodájában és előjegyzéseket már most is mindennap délelőtt 9-12-ig elfogadunk.

Kassa, 1907. december havában.

Az igazgatóság:

Kresz János

int. igazgató.

Polinszky Emil

elnök

Megay Arthur

int. igazgató.

Acél Gyula dr., Adriányi Béla, Angyal Gábor, Balló Ferenc, Boross Béla, Bródy Frigyes, Kozák János, Kozora Endre, Lekly Gyula, Maléter István dr., Münster Tivadár, Neményi Vilmos dr., Rozmann Andor, Schirger Gusztáv, Sobek Jakab, Széman József, Varga Bertalan, Wandracsek Károly.

A felügyelő-bizottság:

Bogoly Antal, Fiedler Szilárd,**Markó Gusztáv**

elnök.

Quirsfeld János, Vitéz A. Antal.Kiadó: **Murányi József.**Nyomatott **VITÉZ A. UT. KASSA**